

ŠTATATI
številke
Vaša nar
splošnega
je list Val
imeti naroc

naime, poglejte na
slova za dan, ke
teče. V teh časih
a cen, potrebu
ranje. Skušajte
prej plačano.

630-44-10
Kurem Gotsche
116 E. 7th St
New York 10

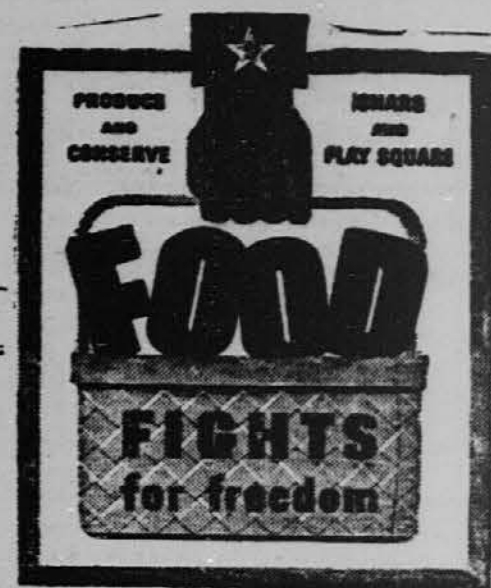
GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y. under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 99 — Štev. 99 VOLUME LII. — LETNIK LII.

NEW YORK, FRIDAY, MAY 19, 1944 — PETEK, 19. MAJA, 1944



PETER ODSLOVIL KABINET

Kralj Peter je odslovil svojo zamejno vladu in je povabil dr. Ivana Šubašića, ki je pred kratkim prišel v London iz Združenih držav, da sestavi novo vladu in s tem konča dolgi spor, ki je bil poglavitni povod za boje med partizani in četniki.

Dr. Šubašić je kraljevo ponudbo prevzel samo pod pogojem, da general Draža Mihajlović v novi vladi ne bo več vojni minister.

Kralj Peter je pritrdil Šubašićevemu pogoju v nadi, da bo na ta način prišlo slednjič do sporazuma med generalom Mihajlovićem in maršalom Titom. Ako se dr. Šubašiću posreči sestaviti vladu, potem ni izključeno, da bo v njej zastopana Titova osvobodilna fronta.

Predno je kralj odslovil kabinet, je imel skozi več tednov mnogo posvetovanj z ministrskim predsednikom Churchillom in vnanjim ministrom Anthony Edenom.

Dr. Šubašić se ni mešaval v prerekanja med voditelji raznih strank in bil je prvi, ki je priznal važnost Titovega osvobodilnega gibanja.

Jugoslovanski krogi v Londonu napovedujejo, da bo največje presenečenje v celoti zadevi, kadar bo dr. Šubašić naznačil imena svojih ministrov.

Dr. Šubašić, ki pripada hrvaški seljaški stranki, je bil pred vojno član Hrvatske in kot tak odgovoren osebnosti kralja. Četudi je Hrvat, je priključen tudi pri Srbih, kar pomeni mnogo za politični zapletljaj med Sibi, Slovenci in Hrvati. Leta 1941 je zapustil Jugoslavijo skupno z vladu in je prišel v Združene države. V Londonu je prišel iz Združenih držav ta mesec na povabilo kralja Petra.

Dosedanji ministrski predsednik dr. Purić je sestavil svoj kabinet po padcu kabineta Mi-

loša Trifunovića 7. avgusta lanskega leta. Trifunović je padel, ker se stranke, ki so ga podpirale, niso mogle sporazumeti glede povojne zgradbe Jugoslavije. Purić je tedaj pristal, da bo sestavil vladu iz civilistov, pa vendar je obdržal generala Mihajlovića kot vojnega ministra.

Kralj Peter je že dolgo časa nameraval razpustiti vladu dr. Purića, toda je moral odlašati, dokler ne najde primerne naslednika, ki bi sestavil vladu, ki bi bolj predstavljala politično enotnost jugoslovanskega naroda.

Jugoslovanski krogi, katerim je politični položaj dobro znan, napovedujejo, da bo imel kralj še mnogo težkoč, toda pri sestavljanju nove vlade je pričel dobro.

Nekateri domnevajo, da bo sedaj kralj generalu Mihajloviću naročil, da se sporazume z maršalom Titom. Partizanski krogi v Londonu pravijo, da bo vsakdo, ki se bori proti Nemcem, smatran za Titovega zaveznika.

Pristaši maršala Tita dolže dr. Purića, da se nagiblje na stran stare politične klike, ki je sklenila pogodbo z osi, predno so jugoslovanski partiotje dovedli svojo deželo na stran zaveznikov.

SENATOR THOMAS HVALI RUSIJO

Posebno povdarja rusko požrtvovalnost.

Demokratski senator Elbert D. Thomas iz države Utah, ki se je te dni mudil v New Yorku, je izjavil, da bo naša republika tekom nadaljevanja svetovne vojne morala žrtvovati še mnogo svojih proizvodov in življenj, predno zavlada zaželjeni mir, da pa bodo žrtve Zedinjenih držav mnogo manjše, kakor bi bile inače, za kar moramo biti zahvalni izrednim žrtvam ruskega naroda. Senator Thomas je doslovno nadaljeval:

„Priateljstvo med Zedinjenimi državami in Sovjetsko Rusijo se mora za stalno obdrževati in vzdržati in sicer pot stalne zveze med obema velikima republikama v povojnih mirnih časih, kajti le pot stalne zveze med našim in ruskim prebivalstvom, zamoremo doseči trajni svetovni mir, v katerem bodo jamčene enake pravice tako vsakemu pojedincu, kakor tudi vsem narodom sveta.“

NEKAJ O KAMPANJI PROTI GRŠKI NARODNI OSVOBODILNI FRONTI

Kairo, 9. maja. (ONA) — Nemške propagandne agencije v zasedeni Grčiji so začele voditi silno propagando proti Narodni osvobodilni fronti (EAM), katero dolžijo, da teorizira celo Grčijo in, da hoče komunistično vladu.

Ta kampanja, ki se je začela ravno na predvečer Kongresa za narodno zedinjenje nekje v srednjem vzhodu, pri katerem bo prisoten poslanec EAM, mora biti priznanje moči EAM in učinkovitosti njene borbe proti nemškimi okupatorskim silam in kvizlinškim elementom.

Kot po navadi so Nemci uporabili vse za kar so mislili, da bo učinkovalo. Čeprav opisujejo EAM kot komunistično organizacijo, so ukazali vsem časopisom v Atenah, da naj prinesejo 4. maja izjavo, da „EAM“ financirajo industrija, trgovci in mnogi bogati meščani. V kljub hladnim odnosom Britancev do te organizacije, Nemci vseeno pravijo, da je EAM pro-britska organizacija za uničenje grškega naroda.

Atenski radio je zadnji teden govoril precej časa o ubijanjih in eksekucijah, ki da so jih izvršili banditi EAM. Po poročilih nemško kontrolirane radija, so banditi izvršili napad na sv. Ano in iztrebili garnizijo, poklali 42 policajev v enem slučaju, umorili so častnike tajne policije, ter zagrešili mnogo drugih umorov; a iz opisa žrtev se lahko jasno razvidi, da so bila to dejanja proti izdajalskim sodelovanjem.

Navedene so bile tudi podrobnosti o drugih pokoljih, ki pa ne morejo biti tu navedene brez nadaljnjih informacij. Ko je ministrski predsednik Jurij Papandreou prevzel urad, je v

Zavezniki v Cassinu

Osmo armada je včeraj dopoldne zavzela Cassino in Monte Cassino, na kateri gori stoje razvaline starodavnega benediktinskega samostana. S tem je padla zadnja in najmočnejša utrdba Gustavove črte in sicer v 6 dneh ofenzive.

Uradno poročilo naznanja, da je bilo v Cassinu mnogo Nemcev ubitih, 1500 pa jih je bilo ujetih. Dolgo oblegana trdnjava je padla, ko jo je osma armada obkolila.

Prva nemška padalna divizija, ki jo smatrajo za najboljšo v nemški armadi, je razcepljena na dve in pol divizije se ne bo nikdar več borilo. Oklopna grenadirski divizija je bila do skrajnosti razbita in ravno tako 376. polk 305. infanterijske divizije.

Amerikanci so zavzeli Formio in Marindol ob Tirenskem morju ter so z bližnjih hribov pričeli z artilerijo obstreljevati pristanišče Gaeto, tri in pol milje čez zaliv od Formije.

Vsled padea Formije bodo Nemci prisiljeni umakniti se z gričev nad Gaeto in bodo morali pustiti tudi mnogo težkih topov. Zavezniki bojne ladje so že mnogo časa obstreljevale

nemške postojanke okoli gaetškega pristanišča.

Zavezniki so na bojišču našli cele kupe orožja in peto armada generala Marka W. Clarka je vpenila vojnega materijala, ki bi mogel oborožiti dve artilerijski diviziji. Peta armada je v šestih dneh napredovala 15 milj in je od Rima oddaljena še 65 milj, od Anzia pa 35 milj.

„Gustavove črte južno od Apeninov ni več in bitka za Hitlerjevo črto se je pričela,“ pravi poročilo zaveznikega glavnega stana.

Angleži so zavzeli Cassino, Poljaki pa samostan na Monte Cassino.

Francoske kolonijalne čete so zavzele Esperijo, močno utrjeno mesto ob robu Hitlerjeve črte ni zavzele so tudi Monte Lago, eno miljo proti zapadu. Malo severno od Esperije se bijejo 4tuti boji za Monte d'Oro in z višin obstreljuje zavezniki artilerija cesto med Pico in Itri.

Zeleni hudiči, kot se je imenovala padalna divizija, ki je prenesla strahovito zavezniki bombardiranje Cassina 15. marca, so bili včeraj pod silovitimi zavezniki vdarci razbiti na kose in ko je bila prebita Via Casilina severno od Cassina in jim bila pot za unik zaprta, je bil njih konec. Samo sovražna artilerija po gorah dalje v ozadju se je mogla umakniti.

Od začetka ofenzive 11. maja je bilo ujetih 4500 Nemcev, v celni kampanji v Italiji pa 20 tisoč.

Itri, katero mesto zavezniki artilerije za obstreljuje, je križišče cest, po katerih se morejo Nemci umakniti od Formije in Gaete. Ker je Formia za Nemce že izgubljena, se bodo morali Nemci naglo umakniti s hribov okoli Gaete, od koder je njihova artilerija obstreljevala zavezniki postojanke ob Garglianu.

Pri Anziu so Nemci spustili vodo iz rezervarjev v Albanskih gorah in po dolini Spaccasassi je nastala povodenj.

Nemška vrhovno poveljstvo naznanja, da so zavezniki pričeli močne napade pri Anziu.

Urad OWI zapnuščajo

Iz urada za vojne informacije OWI sta izstopila Constantine Poulos in Charles Olson, ravnatelj in podravnatelj urada za vnanje zadeve, ter sta navedla za vzrok, da jima Geo. W. Healy, ravnatelj urada za notranje zadeve, veže roke.

bodo dobili denar potom nakaznic naslovljenih vojnemu odnosno mornariškemu tajništvu v svrhu nadaljnjega razpošiljanja teh nakaznic.

RUSI ZASEDLI VAŽNO GORO

Rusi naznanjajo, da je rdeča armada zasedla zelo važno goru jugovzhodno od Stanislava na Poljskem in da je bilo ubitih 6000 Nemcev, ki so napadli ob dolenjem Dnjestrju severozapadno od Tiraspolja.

Zavzeta gora ni bila posebno označena, pa najbrže je kak vrh v Karpatih.

Moskva, kot navadno, pravi, da na fronti ni bilo posebnih sprememb, temveč da je bilo vničanih 10 nemških tankov in 25 aeroplanov.

Kupite en "extra" bond še ta teden!

POČAŠČENJE NOVIH DRŽAVLJANOV V NEDELJO, 21. MAJA PO CELI DEŽELI

Približno 114.000 tujcev sovražnih ali pa sovražnih bivših narodov, ki so spremenili svoj status in postali naturalizirani amerikanski državljani leta 1943 bodo vključeni v skupino 400.000 sedanjih državljanov tujega porekla, in ki bodo počaščeni na "Jaz Sem Amerikanec Dan", 21. maja, poroča OWI na podlagi informacije iz Pravnega ministrstva.

Čeprav ne zanikajo naturalizacije tujcem sovražnih dežel, zahtevajo dodatno čakalno dobo 90 din od Pravnega ministrstva za možnost preiskave o značaju in lojalnosti.

Od sovražnih tujcev in pa tistih, ki niso več sovražni, in ki so bili naturalizirani tansko leto je bilo 750.000 Italijanov, 37.000 Nemcev in približno dva tisoč Rumunov, Madžarov in Bolgarov. Čeprav so pravzaprav smatrali vse te Italijane kot sovražne tujce, ko so vložili prve prošnje, se je njihov status spremenil za časa, ko so postali naturalizirani državljani. Tuji italijanskega porekla niso bili več klasificirani kot sovražni tuji od 12. oktobra 1942.

V letu 1943 in pa do 15. aprila tega leta je bilo 4.635 članov armade, ki so bili rojeni v ino-

NOVI DRŽAVLJANI

Slavnost v počast novim državljanom v New Yorku, se vrši to soboto.

Newyorská organizacija, znana pod imenom "Common Council for American Unity," bode prihodnje soboto ob 8:15 zvečer priredila v poslopju, znanem pod imenom "Ethical Culture Meeting House", 64ta ulica in Central Park West, veliko slavnost v počast novim državljanom našega mesta, katerih bode navzočih nad 1000. Kakor znano, se take slavnosti prirejajo sedaj vsak mesec.

Glavni govornik pri tej mesečni slavnosti bo Mr. Earl G. Harrison, doseljeniški komisar zvezne vlade, ki pride tem povodom v naše mesto iz Philadelphije. Tudi Mrs. Franklin D. Roosevelt bo prisostvovala sprejemu pri slavnosti.

zemstvu, v prekomorski službi bilo naturaliziranih. Od tega števila je bilo 469 Italijanov in 420 Nemcev. Poleg tega pa je bilo med letom 1943 naturaliziranih nekaj okoli 52.143 vojakov rojenih v tujini naturaliziranih na kontinentu Združenih držav. Okoli 10.000 od teh je bilo sovražnih tujcev.

Naturalizacija je lansko leto dosegla novo višino, ki je presegla katerikoli prejšnje leto za več nego 80.000, vendar pa uradniki iz Pravnega ministrstva poročajo, da je bila imigracija najnižja v zadnjih 80 letih.

Okoli 113.700 tujcev je vstopilo v Združene države, manj kot ena četrtina teh — 21.471 — kot stalni prebivalci, a skoro 400.000 tujcev je bilo naturaliziranih.

POGREŠANO DEKLE NAJDENO V HUDSONU

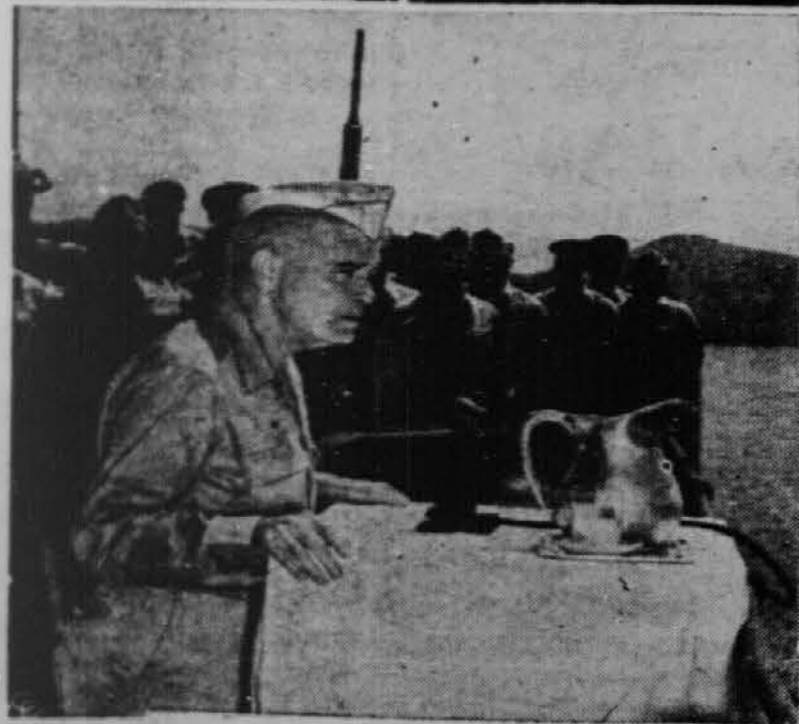
Truplo Miss Valsa Anna Matthai, 21 let stare dijakinje Columbia vseučilišča, ki je izginila s svojega doma na Riverside Drive v New Yorku 20. marca, je bilo v sredo proti večeru najdeno, ko je plavalo po Hudsonu blizu Yonkers, N. Y.

Truplo je prvi zapazil Lawrence Bierstow, paznik na Ludlow Marine Basin. S pomočjo obreznega stražnika Franka Hennessyja sta truplo spravila v motorni čoln in ga pripeljala na breg.

Na policijski stražnici v Yonkersu je bilo po mnogih predmetih in, še zlasti po zapletni uri dognano, da je utopljenka pogrešana dijakinja Matthai, ki je na Columbia obiskovala trgovski tečaj in je bila hči ravnateljica velike kemične tovarne v Bombaju v Indiji.

Kaj jo je gnalo v smrt, si ne morejo razložiti niti njene najboljšje prijateljice, ki pravijo, da ni bila nikdar žalostna ali potrta in da tudi ni imela nobenega ljubezenskega znanstva.

AMERIŠKI ADMIRAL VODI OPERACIJE



Gornji dve sliki kažeta admiralu Williamu F. Halsey, ki z neke boje ladje opazuje vojne operacije nekje v jugozapadnem Pacifiku. Na dolenji sliki pa čestita vojakom, ki so se posebej odlikovali pri zavzetju pacifiških otokov.

"GLAS NARODA"
VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slavica Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakow, President; Ignac Ruda, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the Corporation and addresses of above officers:
218 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" lahja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 218 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 1-1243

POŠTA ZA VOJNE UJETNIKE IN INTERNIRANCE

Poštni urad v Washingtonu je izdal naslednje določbe glede pošte za vojne ujetnike in civilne internirance:

Pisma, ki so naslovljena na kakoga "vojnega ujetnika", kar velja za ujetega vojaka in za pridržane civiliste ali internirance, so prosta poštnine. Pisma je mogoče pošiljati v vojskulože se dežele in v nevarne dežele. Kadar bo vpeljana zračna pošta, bo treba poštino plačati.

Kar velja za pisma, ki so naslovljena na vojne ujetnike, velja tudi za pisma, ki jih vojni ujetniki pišejo.

Pisma pa so podvržena cenzuri. Število pisem, ki jih je mogoče pisati vojnemu ujetniku, ali pa ki jih piše vojni ujetnik, ni omejeno. To število določa država, ki drži vojnega ujetnika.

Nemčija ne zahteva, kako dolga smejo biti pisma, toda krajša pisma olajšujejo cenzuro. Pisma pa naj bodo pisana na pisalni stroji, ali pa z roko s tiskanimi velikimi črkami. Japonska dovoljuje samo pisma z največ 24 besedami in morajo biti pisana s pisalnim strojem ali pa z roko tiskano.

Pisma pa se naj nanašajo samo na družinske in osebne zadeve. Dovoljene so tudi fotografije, ki so družinskega značaja, ne da bi bilo na njih kaj pisano in ki so tako velike, da gredo zlabka v navadni pisni zavitek, so dovoljene.

Glede postopanja z vojnimi ujetniki določa člen 41 ženevskega logovora iz leta 1929 naslednje:

Vojakom se narod naj dajo na razpolago vsa sredstva za pošiljanje listin, ki so namenjene vojnim ujetnikom, posebno notarske listine in oporoke.

Kdor bi hotel dobiti ali pa poslati kako tako listino, naj se obrne na: Office of Provost Marshall General, War Department, Washington, 25, D. C., da bo dobil navodila, kaj mu je storiti, da bo zadeva čimprej rešena.

Vojnim ujetnikom ali internirancem pa ni treba pošiljati pisem prej, dokler njihovih naslovov ne objavi vojni ali notarski urad. Kadar je naslov kakoga vojnega ujetnika ali internirance objavljen, je o tem obveščen najbližji njegov sorodnik, ki dobi tudi vsa navodila, kako je treba napisati naslov. Tudi drugi sorodniki in prijatelji se morajo ravnati po teh predpisih.

Na ovitku (v tiskanih črkah) zgoraj levo naj bo napisano "Prisoner of War Mail" ali pa "Civilian Internee Mail", v desnem vogalu zgoraj pa "Postage Free". Odpošiljatelj pisma naj vsakokrat napiše svoje ime in naslov na zadnjo stran ovitka. Poleg naslova naj bo vedno puščenega dovolj prostora, kamor je mogoče napisati nadaljni naslov, ako bi bil kak vojni ujetnik med tem časom premeščen. Prejemnikov naslov naj bo napisan kolikor mogoče v levem dolenjem kotu ovitka.

Pod prejemnikovim naslovom je tudi treba napisati "Via New York, N. Y.", ker gre vsa pošta za vojne ujetnike skozi New York.

Poleg imena je treba za vojnega ujetnika tudi označiti njegov vojaški čin, ime njegove vojaške skupine, ime ujetniškega tabora in deželo. Za internirance je poleg imena treba navesti tudi njegovo številko, ako je znana.

Poštnina za zračno pošto je 6 centov za pol unče. Nemčija ne dovoli pisem, na katerih je zapisano kako go, ki spodbuja vojni napor.

Pisma, naslovljena na vojne ujetnike v Nemčiji, naj bodo v dveh ovitkih. V notranjem ovitku je pismo, ovitek naj bo zaplajen in dejan v drugi ovitek za naslovom "Postmaster-Prisoner of War Mail" in je lahko oddano na katerikoli pošti v Združenih državah. Dva ovitka sta zato potrebna, ker imajo nekateri ovitki že tiskana gesla, kakor "Win the War", ali "V", ali "For Defense" itd.

Kakemu ujetniku v Nemčiji ni treba pisati prej, dokler ni znano njegovo taborišče.

GITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zagotovijo redno dopisovanje, lahko gredo upravnistvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVLILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravnistvu nepotrebne stroške?

Vi lahko začnete kupovati Vojne Hranilne Bonde s tem, da kupujete znamke za le 10 centov.

IZ PARTIZANSKEGA TISKA

Titov govor mladim častnikom Narodne osvobodilne vojske in partizanskim oddelkom.

Toda imeli bode naloge tudi v prihodnosti, kadar bo naš narod odložil orožje — da se z vsi silo vrže na ponovno zgraditev naše znanstvene in porušene domovine. Tudi bode voditelji narodne vojske, ki bo bdela nad usodo, ki jo bo doživljal naš narod, ko bo gradil boljšo in srečnejšo bodočnost. Vi ste oni, na katere bo naše ljudstvo polagalo gotovost svoje domovine, kakor ste danes oni, ki podžigajo naše vojske, da skupno sejejo bratstvo in slovo med narodi Jugoslavije, da onemogočite sovrastvo med brati in prepričate povratek onega mračnega, kar je ugnjevalo naše narode, da zagotovite zmago in da na čelu naše zmagovite armade — armade Jugoslavije, izvojujete to zmago.

Tovariši, prej sem naglasil, da je ta šola začetek, ki se poraja tako, kakor se je porajala naša armada. Prišli ste skoz kratak tečaj. Upam, da bo prišel čas, ko bodo dani pogoji za to, da boste vi, ki ste željni znanja (vem, da si želite pouka v teoriji) mogli iti skoz dolgotrajno vojno šolo, da bodele dostojno reprezentirali častnike naše narodne osvobodilne vojske, častnike, ki so resnično zrastle iz najglobljih korenin našega naroda. Prepričan sem, da bodele teoretično znanje, ki ste si ga tu pridobili, z gotovostjo spremenili v prakso, ker prakso imate, prakso ste si pridobili v težki in krvavi borbi. Pridobljeno teorijo zvežite s prakso in mogli boste dati še več za uspeh naše narodne osvobodilne borbe. Želim vam, tovariši, mnogo uspeha v našem boju, na čelu enot, kjer boste stali!

Živela naša narodna osvobodilna vojska! (Živelat)
Živela naša velika zaveznička Sovjetska Rusija! (Živelat)
Živeli naši zaveznički, Amerika in Anglija! (Živelit)
Smrt fašizmu! (Gromovito: "Svoboda narodu!") Navdušenje ploskanje. Vzklik: "Živel naš vrhovni komandant! Živel tovariš Tito!" — Cela dvorana odmeva vzklikom.)

Ko je tovariš Tito končal svoj govor in je dvorana potihnila, se je začela delitev diplom. Častniki so stali pozorno v dvoredih v obliki črke P v cirilici. Poveljnik častniške šole je vzel v roke spisek poslušalcev in rekel, da bo klical tovariše po činu in kogar bo poklical, naj pride do vrhovnega komandanta, kjer bo dobil diplom. Tovariš Poljanec poroča, da je pokazal najboljši uspeh in dobil prvo nagrado vrhovnega komandanta tovariš Uroš Kukolj, major, namestnik komandanta 8. Krajske brigade.

Krepak in gibčen pride tovariš Kukolj do vrhovnega poveljnika in ga pozdravi. Tovariš Tito mu odzdravi, mu da roko in mu čestita na uspehu. Po Kukolju pride k vrhovnemu poveljniku tovariš Savo Kosar, major, drugi po činu; za njim tovariš Mirko Pantoš, namestnik komandanta Glamoške livanjskega partizanskega oddelka, kapetan, tretji po činu.

Klicanje gojencev častniške šole se nadaljuje, mladi častniki prihajajo, pozdravljajo tovariša Tita, ki jim stiska roke in daje diplome. Mladi častniki stoje tako pred ljubljnim komandantom po en trenutek, ki si ga bodo zapomnili za vedno. Mnogi izmed njih imajo na licih brazgotine, sledove junaških in velikih borb.

Ker je razdeljevanje diplom končano, poda politični komisar oficerške šole, tovariš Peter Radović vrhovnemu poveljniku tri nove, strojne puške, ki jih tovariš Tito izroči prvi trojici po činu. Prvi dve strojici sta posebnega, nam naj-

ljubšega tipa, s karakterističnimi mladi doboš-saržerji, v katere gre 72 nabojev. Na strojničah so gravirana imena najodličnejših tovarišev in podpis vrhovnega poveljnika, kratko Tito, ki je za naše borce največja zaporoved, a za naše sovražnike — strah in smrtna obsodba.

Tovariš Uroš Kukolj je sel nato, s strojnico na hrbtu pred tovariša vrhovnega poveljnika in prečital pozdrav — prisego, v imenu svojih tovarišev in sebe, v kateri se zaklinja, da bo visoko čuval svetinjo zaupanja in časti, ki mu jo je izkazal tovariš Tito in da bo na njegovo očetovsko skrb odgovoril s še večjo skrbjo za narod, s še močnejšo borbo za svobodo in srečno bodočnost naroda, s še požrtvovalnejšim delom za napredok in slavo naše junaške narodne osvobodilne vojske. Pozdrav tovariša Kukolja so na vzoči sprejeli z navdušenimi vzkliki tovariš Tito in narodno osvobodilni vojski.

Končno se je tovariš Tito poslovil od mladih častnikov, ki odhajajo drugi dan k svojim četam, na nove dolžnosti v službi naroda, v nove bitke, nevarnost in zmage, s sledečimi besedami:

"Tovariši častniki narodne osvobodilne vojske! Čestitam vam na uspehih, ki ste jih dosegli v tej šoli! Prepričan sem, da bodele odsele kakor ste jih doslej, izvrševali svoje naloge, ki jih postavi pred vas vrhovni stan, pa naj bo to kjerkoli — v Krajini, ali v Vzhodni Bosni, Dalmaciji ali Sloveniji, v Macedoniji ali v Srbiji. (Hočemo!) Da pojedete povsod, kamor vas pošlje vrhovni štab, ker so pred nami še težke borbe in moramo te borbe dovesti do zmagovitega konca, izvajati moramo vsem narodom Jugoslavije svobodo in srečno budočnost. Želim vam še enkrat mnogo uspeha v nadaljnji borbi! Smrt fašizmu!"

"Svoboda narodu!" je odjeknila dvorana.

Tako je bil zaključen oficijelni del svečanosti. Spremljani s prisrčnimi klici, so tovariš Tito in ostali člani vrhovnega štaba zapustili dvorano. Lica vojakov, mladih častnikov in ljudstva, so bila vedra in svečanost se je zaključila s kožarskim kolom in partizansko pesmijo.

Naši borci znajo biti veseli ne samo po dobljenih bitkah, temveč tudi ko jim gledajo v oči. Da bi jim bila sreča mila!

VSI ne moremo iti na bojišče se vojskovati proti sovražniku osebne svobode; — VSAK pa lahko pomaga pobiti sovražnika, ako kupuje WAR BONDE in ZNAMKE redno.

OREŠNJE CVETEJO

Ko orešnje cvetejo, moje misli mi gredo v moj rojstni kraj. Ko sem videla zadnji teden na prvi strani v Duluth Herald dnevniku, da so partizani vzele Žužemberg Nemcem so se mi moje misli vrnile tja, Bog zna, ali so še ostale orešnje in ali cvetejo sedaj, ali je kruti sovražnik vse pomandral našo Slovenijo, prelepo Dolenjsko, kjer mi je tekla zibel. V našem kraju so lepe vinske gorice, po vinogradih pa rastejo veliko orešnje. Nekatera drevesa so že stara po 50 in več let. Maja meseca je bilo že vse v cvetju, kot da je sneženo. Kajti orešnje vse belo cvetejo.

Koncem junija in julija so bile pa že rdeče in ko mi je bilo 13 ali 14 let, sem jih že nosila v jermasu na glavi v tig Žužemberg na prodaj; v nedeljo celo dvakrat na dan. Predpoldan sem jih nesla k cerkvi, kjer so jih ljudje pokupili, popoldne pa v trg od hiše do hiše. To je bilo moje veselje, ko sem jih hitro prodala in sem prišla domov in so me oče pohvalili, ko sem jim prinesla po pet kron in so rekli, da bom dobra trgovka, kadar dorastem. In v resnici mene samo trgovina veseli.

V kratkem bomo zopet odprli Taverno tukaj na Chisholm. Vse to mislim, ko čitam, kake strašne reči se godijo sedaj po naši stari domovini.

Sedaj bi pa rada napisala nekaj o našem slovenskem dekletu, Vidi Ponikvar, ki se je mudila sedaj doma na 10 dnevni počitnice pri svojih starših in prijateljih. Predno bo poslana čez morje. Ona je Ensign WSNP v Washingtonu.

Ona je v tajni službi ali Secret Service, ali ona ne sme dosti govoriti o svojem delu. Toliko mi je povedala, da je ona prva žena, ki je dobila tako odgovorno mesto v mornariškem departamentu. Ona bo gotovo poslana v Jugoslavijo, ker zna več jezikov, pisati in citati. V nedeljo 7. maja so ji starši in prijatelji priredili poslovljni večer na njenem domu. Te prireditve so se nedežili tudi sorodniki iz Elzja, namreč Mr. in Mrs. Charles Mahar, dobro znana pevca in Mr. in Mrs. John Palcar in več prijateljev iz Eveleth, Minn. tako da je bila hiša premajhna in je bilo premalo Ribničarjev, da bi jo bili raztegnili. Seveda nam vsem je čas hitro potekel v veseli družbi, da smo se morali raziti. Res, težko je bilo slovo od Vide, ali vsi ji želimo veliko sreče v njeni težki in odgovorni službi in veseli povratek domov med svoje starše in vse prijatelje, potem bomo priredili, ti še večjo veselico. Obilo sreče, Vida!

Pozdrav na vse čitatele Glas Naroda, ki je najboljši list v Ameriki!

Frances Lukanich

Chisholm, Minn.

RAZGLEDNİK

KAZNOVANJE NEMCEV

Prepričani in uverjeni smo, da se nekateri naših čitatelev, še vedno spominjajo običajnih novoletnih proročanj, kajti tedaj — ob novem letu, — so se vsi takozvani proroki naše bodočnosti skoraj soglasno izražali, da bo sedanji vojni konec tekom tega leta. — ako se bodo naši neprijatelji podali tekom bodočih 12 mesecev.

In vsled tega je povsem naravno, da je treba zgoraj omenjena proročanja tudi nekoliko pomešati z spekulacijo glede pogojev in določb bodočega (začasnega) mira. Pri vsem tem je pa treba pred vsem upoštevati dejstvo, da — ako ne bodo bodoči mirovni pogoji taki, da bode vsako nadaljnje bojevanje povsem izključeno — pride v doseg dobi zopet do nove svetovske svetovne vojne. Dosedaj namreč se ni nikomur znano, bodo li tri velike zavezniške velevalsti izdelale v to svrhu potrebne načrte, kajti v to svrhu je treba priiti do končnega zaključka potom vse-

Vse to pa ne pomenja, da ne bo prišlo do medsebojnega soglasja, kajti, ako omenjena mešanica kapitalizma in socializma postaja nekako dvomljiva vrednosti glede bodočnosti, pri- šlo bode med obema strankama vsakako do neke vrste sporazuma z ozirom na mednarodno druževno in trgovinsko-poslovanje; sporazuma, čegar praktično bodoče delovanje bode brez dvoma uspešno za dobro bodo- čih let oziroma desetletij.

KAKO BO V POVOJNI DOBI

Z ozirom na razna vojna in povojna vprašanja, se sedaj lahko trdi, da je Rusija dokaj miroljubna in tudi odpustljiva v kolikor pridejo njene sedanji sovrzniki v poštev. Toda v enem pogledu so pa državljani Sovjetske unije za trdno sklenili, da ne bodo niti malo popustljivi. To vprašanje je vojnno kaznovanje onih Nemcev, ki so zakrivilo po nepotrebnem neštivilne umore tekom sedanje vojne, oziroma začasne okupacije ruskega ozemlja.

Kakor znano so tamkaj Nemci pomorili najmanj dva milijona ljudi, in sovjetska vlada svečano izjavlja, da bodo vsi ti ne-srečneži maščevani.

Ta kazen se mora izvršiti strogo po izreku "zob za zob in oko za oko" in sicer vsi, ki so zakrivilo te umore — nemški generali, okrajni zastopniki in vodje, itd., vse do onih vojakov, ki so morali nedolžne žrtve postreliti ali jih pa pomoriti z plinom — morajo biti kaznovani z smrtjo.

SPISANA V ANGLEŠČINI

VRTNARSTVO ... SADRERJSTVO ...
POLJEDELSTVO

The Garden
ENCYCLOPEDIA

Cena knjige:

\$3.50

V LIČNI IN TREPNI PLATNI VEZAVI

Skoro 1400 strani —

750 Slik

Popolni voditelj za vaš vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVE snovi novih ilustracij!

EDINA VRTNARSKA ENCIKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBO! Nič vseh besed — vse je jasno, razločno, uporabno.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Združeni narodi potrebujejo ves odvisni živ, ki ga je mogoče pri delati v Ameriki. Vsak lahko nekoliko pomagata, ako mu je mogoče letos obdelati VICTORY VRT. Pripravite se za to delo že sedaj!

Tukaj je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM-KAR ŽELITE PRIDELATI! 10,000 slikov vam podrobujo vsi vse o vrtinarstvu, o saditvi in sejanju, o gnojenju in oskrbi vrta. Najboljše pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE: nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic — Abecedno kazalo vam pove tako, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Združenih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

To knjigo je uredil E. L. B. BRY-MOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga celotno vrtinarstvo izvedel.

Kratka Dnevna Zgodba

J. SULIOTTI

VOHUNSTVO

"Zdi se mi, da je vohunstvo stjo. Ali bi ga malo kaznova-
večinoma psek v oči. Dvaj-
set let diplomatske službe mi
je dalo vedeti, da izgubiš le
tiste listine, ki jih pač hočeš
izgubiti."

"Jaz mislim, da preveč lepo
vidite," je Webba ugovarjal
Mark Raddeau. "Ne bom re-
kel, da pisatelj zdej pa zdaj
preveč fantastično pišejo o tej
zadevi, vendar kar zmorejto vo-
luni, prekaša vsa naša najhu-
ja fantazijo."

Za hitom diplomatov sta
se polkovnik Seyler in njegova
priateljica Aldina naglo spo-
gledala, v znak sporazumevan-
ja. Družba je odhajala iz ho-
tela "Imperator" kjer so imeli
v mali dvorani družaben sestanek.
Polkovnik Seyler je v
predvoru parka pridržal ko-
vak, da bi zaostal z Aldino in
Webbom.

"Tako po malem se že strin-
jam z vami, Webb, vendar mi-
slim, da nihče ne more zmeraj
in pod vsakim pogojem očrva-
ti kako listino, ki je bila nje-
mu v varstvo izročena. Iz svo-
jih lastnih izkušenj bi vam mo-
gel povedati — Mogoče mi-
slite, če kdo vedno listino pri-
jeli nesi, da —"

Seyler je obstal in se poigra-
val s svojo palico. Aldina je
naznanično zrla na drevesa, ki
jih je večerna megla zavijala v
pajčolan.

"Ali hočete praktično pri-
spodobiti, Seyler?" je vprašal
Webb. "Glejte, že od davi
nosim neko listino s seboj, ki
ni na vsem svetu prepisov o-
njo. Besedilo nekega dogovo-
ra je, čigar poznanje bi neko-
mu jako koristilo."

Pri teh besedah je Webb ja-
ko pomembno pogledal polkov-
nika.

"Za to listino jamčim s svo-
jo častjo in celo z življenjem
splošno svojih predstojnikov.
Se, Seyler, morem pa povedati
vsakomur, tudi vam, ki ste ino-
var, kam bom drevi in čez
dal to važno listino."

Seyler mu je šegavo zapretil
s prstom, rekoč:

"Bodite previdni, Webb, va-
je početje je nevarno. To je
pomorski dogovor, kaj ne? In
vi bi mi izdali, kam ga boste
skrili? Gospa glejte, Webb
se zares rad igra z nevarnos-
jo."

Angleški Molitveniki

V krasni vezavi, najfinej-
šega izdelka.

"KEY OF HEAVEN"
v firmen usnju \$1.50

"KEY OF HEAVEN"
v imitiranem usnju \$1.—

Naročite pri:
SLOVENIC PUBL. CO.

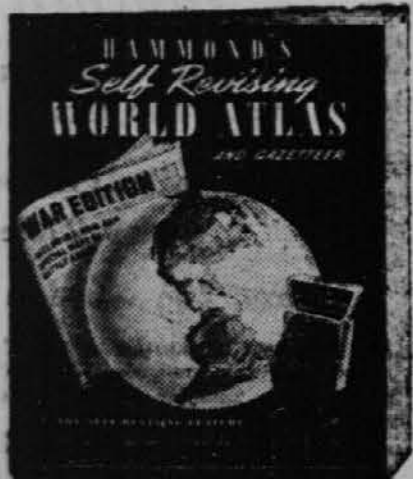
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

NOVA IZDAJA Hammondov SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide
vsakega sveta, ki so tako po-
trebni, da morate slediti da-
našnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah,
Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U
NARODA", 216 West 18th
Street, New York 11, N. Y.



šepetal Seyler. "Zakaj stoji-
ta tu?"

"Saj bi vendar radi zvedeli
vsebujo modre kuverte ali ne?
"To vendar ni mogoče, Aldi-
na. Saj veste da je lista na tu
notri v tej jekleni celici, ki bi
jo mogle prodreti le topovske
kroglice. Kako bi se torej mo-
gli polastiti listine?"

Aldina ni odgovorila. Pri-
pognila se je, spustila psa z
vrvice in si pritisnila njegov
smrček na prsi.

Seyler je ves nemiren dejal:
"Dajte, pustite vendar psa
in mi rajše odgovorite. Kaj
nameravate? Pojdiva rajši!
Če naju kdo tukaj dobi — saj
menda vendar ne mislite, da
bi mogli skozi tisti lino —"

"Jaz ne a moj pes bi to o-
pravil." Sklonila se je, prišla
psa in ga odvedla k zidu, ki je
bil obrasel z ovijalkami. On-
di mu je z roko pokazala okro-
glo lino v steni in mu nekaj
zašepetala. Kot bi trenil, je
šinil pes po steni navzgor. Sli-
šati je bilo prasketanje vej-
ja in videti psa, ki je izginil
za lino. "Zdaj pes išče!" je
rekel polkovnik.

"Kakšna blaznost! Če je pes
se tako izvežban, vendar ne bo
mogel najti prav te kuverte?"

"Nemara jo bo pa le. Ko
mi je bil Webb dal kuverto,
sem jo bila pritisnila na prsi."

"In?"

"Odtlej dehti kuverta po
dišavi, ki jo kak človek komaj
zazna, ki jo bo pa pes izmed
tisočih drugih vendarle spo-
znal. Če ni lista na v kakem
predelu ali v omari, jo bo pes
prinesel."

Polkovnik je molčal. V na-
petem pričakovanju je minila
minuta. Nato se je pes vrnil.
V gobcu je držal modro kuver-
to. Aldina se je komaj prema-
gala, da ni na glas kriknila.

"Zdaj pa?"

"Zdaj pa preberite vsebino,
— je zašepetala Aldina, — in
potem jo bo pes spet odnesel
nazaj."

Webb je obstal pred oklo-
pom celice, vzel trioglat ključ
iz zepa in je malomarno sestav-
ljal z vrtilno ploščico krog klju-
čavnice črke za besedo, ki je
bila na ključu, ker le tako so
se dala odpreti težka, oklepna
vrata. Koj nato so se zavrtela
v tečajih.

Bilo je devet dopoldne a v
tem prostoru je samevala več-
na tema. Zato je Webb pri-
zgal luč in je krenil na levo k
veliki mizi. Skoraj ne da bi
se bil tja ozrl, je iztegnil roko
da bi vzel modro kuverto, ki
jo je bil snoči tja položil. Za
hip je škala roka po mizi, a
zaman, zakaj modre kuverte ni
bilo tam.

Webb se je nasmejal, saj ni
bilo to prikratk, da bi ga ne
bil spomin malce varal. Mo-
goče zaradi cigaret, ki jih je
toliko pokadil.

Obrnil se je; modra kuverta
je ležala sredi celice na tleh.
Webb je nagubančil čelo, in
pobral kuverto. Natančno jo
je ogledoval. Vrvice in pečat,
oboje je bilo nedotaknjeno.
Malce se je zanisil in strmel
v tla. In nenadoma je v duhu
zagledal tisto svojo kretnjo z
roko, kako je bil snoči položil
kuverto na mizo oklepne celice
kamor ni mogel prodreti no-
ben človek. Webb se je ozrl
na visoke, gole stene, kjer ra-
zen line, ni bilo nikakršne od-
prtine. Nato je strmel v mo-
dro kuverto in mahoma je za-
čela lesti vanj neka čudovita
groza, takšna groza, ki spričo
nemogoče resničnosti obvlada
tudi najhrabrejšega človeka.

Minister zunanjih zadev je
porogljivo zapičal pogled svo-
jih sivih oči v Webba, ki je stal
poleg njegovega pisalnika in
je vprašujoče dvignil roko. Te-
daj je Webb vzel iz listnice
modro kuverto, jo raztrgal in
zaglaval v pepelnik na mizi.

Webb je gledal ves trd, ko
iz kamna.

"Moj dragi Webb, pred uro
so imeli v neki, nam ne prav-

ŽALOSTNO OBVESTILO

Rojakom širom Amerike na-
znanjem, da je Jakob R. Simo-
nič ki je trpel sedem dni hude
bolezni, preminil dne 21. apri-
la 1944. Bil je previden s sv.
zakramenti za umirajoče. Ma-
šo zadušnico je bral domači
župnik cerkve sv. Ane, odko-
der smo ga spremlili v veliki po-
grebni vrsti k večnemu počit-
ku na katoliško pokopališče v
Pleno. Cvetlice in vencev pri-
odprtem grobu so pričali, da je
imel mnogo prijateljev in so-
sedov.

Jakob Simonč je bil rojen
pred 70 leti v Ručetni vasi, pri
Črnomlju. Prišel je v Ameri-
ko v starosti 19 let in v Porter
ville, Cal., je prišel leta 1892.

Deset let pozneje se je poročil
s Katarino Plut, rojeno na Sta-
rihovem vrhu pri Semiču. Njih zakon
je bil blagoslovljen. Za njim za-
ljujejo njegova ljubeča žena, in
štiri sinovi ter dve hčere, in
več vnukov. Bil je skrben go-
spodar in dober oče svojih dru-
žini. — Dragi prijatelj, poči-
vaj v miru naj ti bo lahka tuja
zemlja, in naj ti sveti večna
luč! Prižadeti družini pa naše
tržno sožalje.

Tukaj v naši naselbini se je
začelo poletje. Toploner je do-
segel 95 stopinj. Imamo lepo
vreme. Ravno v tem času so
naši farmarji zelo zaposleni, ko
suše krmo. Proti prvemu ju-
niju se pripravljajo za žetev
kar bo trajalo čeli mesec ali
več. Letošnja žetev ne bo tako
bogata, kot je bila preteklo le-
to. To leto smo imeli malo de-
žja, samo 6 inčev, in to ni za-
dosti. — Pozdravi!

Margaret Konda
Porterville, Cal.

ZELO VAŽNA SEJA

Vsled sklepa zadnje seje lo-
kalnega odbora št. 8 JPO SS
in št. 60 SANSa, se bo vršila
prihodnja seja v ponedeljek 22
maja v Tomažini dvorani.
1902 West Cermak Rd. Zače-
tek točno ob osmih zvečer. Ta
seja bo zelo važna, ker bo zad-
nja pred našo prireditvijo, ki
se bo vršila v soboto, 27. maja,
letos in sicer v SNPJ dvorani.

Vse razprodane knjižice mora-
jo biti vrnjene na dan seje, to
je 22. maja. Zatorej, udeležite
se te seje vsi zastopniki in tu-
dij vsi drugi, ki ste razprodali
knjižice. Po seji bodo imeli malo
družabne zabave, pivo in prigrizek.
Zatorej ne pozabite na sejo v ponedeljek
22. maja.

Rodoljubni pozdravi!

Anton Krapene, preds.
John Gottlieb, tajnik
John Kochevar, blag.

VSEM JUGOSLOVANSKIM STARŠEM!

Danes služi v vojnih silah
Združenih držav na desetiso-
ce sinov in hčera južnoslovans-
skih staršev in nahajajo se na
oddaljenih frontah Vzhoda in
Zapada, kjer se bore proti so-
vražnikom naše demokratske
dežele. Naši hrabri sinovi bra-
nijo s svojo krvjo našo domo-
vino Ameriko, žrtvujoč svoja
mlada življenja za zmago nad
tiranijo nacizma in fašizma in
za vzpostavljeno svobodo in
pravice med ljudstvi in narodi.

Mnogi naši vojaki, ki služijo
pod slavno zastavo prog in
zvezd in ki so sinovi in hčere
naših južnoslovanskih staršev
so pokazali hrabrost in odli-
čnost ter so prejeli od ameri-

prijazni državi sejo v zunan-
jem ministrstvu. Na tej seji
je državni podtajnik prebral
besedilo tele tajne pogodbe.
Kako se je moglo to zgoditi?
Jaz ne vem. Vem pa to, da je
naš diplomatski ustroj po-
kvarjen. Skušajte najti nje-
gove napake. To je največje
kar vam morem nasvetovati."

Kralj otoka Huahaina, umrl v New Orleansu

Administracija vojne paro-
plovbe v Washingtonu javlja,
da je dne 16. maja umrl ka-
pitlan trgovinske mornarice —
L. J. Plesner, in sicer v New
Orleansu, La Bilo ma je 59 let.

Pokojnik je bil kapitan tr-
govinske mornarice že tekom
prve svetovne vojne. Tedaj je
ostavil svoj parnik, in sicer ko
je plul med različnimi otočji ju-
žnega Pacifika za dobo dveh
let, in v tem času je postal —
kralj otoka Huahaina, ki je
največji otok Družabnega ote-
ja. Tedaj se je izumreč se-
znalil z kraljico Papuri Vahi-
ne, ki je bila še mlada vdova,
in se z njo oženil l. 1914. Toda
po dveh letih je umrla, na kar
je zopet prišel s svojimi poto-
vanji kot kapitan trgovinske
mornarice.

NAŠI ZASTOPNIKI

California:
San Francisco, Jacob Laushin*
Colorado:
Pueblo, Peter Cullig
Walsenburg, M. J. Bajuk*
Indiana:
Indianapolis, Fr. Markich
Illinois:
Chicago, Joseph Bevcich*
Chicago, J. Fabian (Chicago, Cleve-
ro in Illinois)
Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spellch
Mascoutah, Martin Dolene
North Chicago in Waukegan, Math
Warsak
Michigan:
Detroit, L. Plankar*
Minnesota:
Chisholm, J. Lukanich
Ely, Jos. J. Peshel
John Teran, Ely, Minn.
Evelrh, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vesel
Montana:
Roundup, M. M. Paulan
Nebraska:
Omaha, P. Broderick
New York:
Gowanda, Karl Strubha*
Little Falls, Frank Masle*
Worcester, Peter Rodic*

Ohio:
Barberton, Frank Troha*
Cleveland, Anton Bobek, Charles
Karlinger*, Jacob Resnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kums
Youngstown, Anton Kikelj
Oregon:
Oregon City, J. Koblar
Pennsylvania:
Bessemer, John Jernikar
Conemaugh, J. Brezotec*
Coverdale in okolicah, Jos. Paternel
Export, Louis Spundic*
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kania*, Frank
Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Joseph Kerin
Imperial, Vence Palech
Johnstown, John Polanica*
Krayu, Ant. Tanželj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Žast*
Pittsburgh in okolicah, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer*
West Newton, Joseph Jovan
Wisconsin:
Milwaukee, West Allis, Frank Skok*
Sheboygan, Anton Kolar
Wyoming:
Rock Springs, Louis Trachar*



Naznanilo in Zahvala

V globoki žalosti naznanjamo svojim sorodnikom, prijateljem in
znancem, da nas je po dolgi in mučni bolezni za vedno zapustila na-
ša nad vse ljubljena mati in žena

Helena Giovanelli

v starosti 56 let. Rojena je bila v Banjaluki na Boskranjskem. —
K večnemu počitku je bila položena 10. maja na St. John's pokopu
išču v Middle Village, L. I.

Izkreno se zahvaljujemo vsem, ki so pokojnici poklonili vence
in ji darovali za mase. Zahvaljujemo se vsem, ki so jo obiskali v
njeni bolezni, jo prišli krepiti in jo spremlili na njeni zadnji poti.
Najbolja hvala vsem, ki so nam na ta ali oia način bili v tolažbo in
pokazali svoje sočutje.

Predluba žena in mati, prehitro si nas zapustila; ohraniti Te
bomo do konca svojih dni v blagom spominu. Naj Ti bo lahka ame-
riška gruda!

Zaujoči ostali:

FRANK GIOVANELLI, soprog;
FRANCES RAUSCH in HELEN RUPNIK, hčeri,
in mnogo sorodnikov,
Glendale, L. I., N. Y., 18. maja, 1944.

Diamondville, Joe Rolich
(*Zastopniki, ki imajo poleg ime-
na *, so upravičeni obiskati tudi dru-
ge naselbine v njih okraju, kjer je kaj
naših rojakov naseljenih.)
priporočamo.—Uprava "Glas Naroda"
Vsak zastopnik izda potrdilo za svo-
to, katero je prejel. Zastopnike toplo

Ne pozabite krvavečega na-
roda v domovini! — Pošlji-
te Vaš dar še danes Sloven-
skemu Pomožnemu Zboru,
1840 W. 22nd Place, Chica-
go, Ill.



DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

ki daje poljudna navodila, kako
postati

ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno
podniki stavijo pri izpitu za dr-
žavljanstvo, vsebuje knjižica še v
II. delu nekaj važnih letnic in
godovine Zedinjenih držav, v III.
delu pod naslovom Razno, pa
Proglas neodvisnosti, Ustava Zedi-
njenih držav, Lincolnov govor v
Gettysburgu, Predsedniški Zedinje-
nih držav in Poedine države

Cena knjižice je
samo 50 centov.

In se dobi pri:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St.
New York 11, N. Y.

SEDAJ LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjiži, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da
je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanjih vojni pomagati
evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije,
so prišli naselenci v Ameriko in pomagali postaviti najbolj na-
predno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da
Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njho-
ve sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov
knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in jo
priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče vrste milijonov... Č-
tanje te knjige je bogato plačano." — Tako se je izrazil veliki
ameriški doevnik o tej knjiži.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za \$..... za lastnoročno
podpisane(1) knjižice(1):

Moje ime

Št., ulica ali Box št.

Mesto in država

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
 Iz francoščine prestavil J. L.

(38)

Te besede naznanijo Gošu, ki z otrokom pohajal blizu bolnišnice.

"Toda je pri kraju z njo!" reče sam pri sebi. Otrok pa zavpije jokajoč:

"Hočem k mami!"

Zopet ena sirota več ra svetlu! zamrmra Pavliha. "Utoč! otok! Pa jaz te nočem zapustiti! Tvoja uboga mati, ki se tu notri bori s smrtjo, me seveda ne more slišati; pa pri-segam ji, da ti hočem biti dober oče!"

Vrnil se je k vozu. Vsa družba je bila odšla v gostilno. Vzame svojo škrinjico, ne da bi ga kdo opazil, zadene si jo na ramo, prime otroka za roko ter se izgubi v stranski ulici.

Kmalu najde kraj, kjer so bili dostavniki in furmani, ki gredo ob določenih urah do gotovega mesta. Voz iz Auzone in Dijona je ravno imel oddrati. Naroči prostor zase in za otroka, ki ga gosk poije v šal njegove matere.

Voz je bil oddravljal pred kakimi dvajsetimi minutami, ko se vrne Croquefer ploskajoč z rokami v gostilno. Od župana je namreč dobil dovoljenje, da sme ostati osem dni v tem kraju in svoj šotor razviti na bregu Seine.

"Ven z velikim bobnom!" je velel svoji trumi. "Takoj po zajtrku, ki ga hočem jaz plačati, odpremo svoje gledališče, prvo na svetu! In jutri zvečer bode prva velikanška predstava o nesrečni "Falski grofinji Brabantovi." S sodelovanjem vseh angažiranih umetnikov, glavno vlogo srno, igra izučeni pes Azor, imenovan čudež obeh polut! — Azor, daj mi tace, bravo! Dobiti imaš dve kosti namesto ene, in če svoj gro dobro izvršiš, kos sladkorja za polizek! Mi smo tukaj, prijatelji, v bogatem, cvetočem mestu — ne vem, kolikih prebivalcev. Pa stanovanci so tu plemeniti, radodarni, ljubezni vi poznavatelj umetnosti in podporniki vsega lepega! Veliko boho zaslužili, v zlatu bomo plavali. — Pa kje je Goš? Pokličite mi Goša! Mi ne moremo iti k lukuličnemu obedu brez pavlihe, kajti pavliha, gospodje moji in gospe, opera je umetnemu templju! On je, ki s svojim glasom vabi za umetnost vneto ljudstvo, da poi ni tempeji in denarnice."

Klicali so pavliho. Zeman so ga iskali po vsem mestu. Goš in otrok sta izginila. In nihče ni slutil, da sta že na potu v Dijon.

II. DEL

Majeva solnce sveti na modrem nebu. Poletne ptice so se povrnila ter se veselijo v brstečem zelenju. Dolina sableuška, vsa polna cvetice, je istinito krasna. Reka se vali kakor arbin trak po pašnikih, krasno blesteč se.

Na pristavi seuilonski se ni izpremenilo nič. Črede žvenkljajo po pašnikih, petelinji pojo, jagunjata mekečajo; gorlorok deček vzdiguje snene vile ter si pri tem poje v skednju staro naordno pesnico. Na enem oknu se prikaže vesel radoveden dekliški obraz.

Ta deklica ni več Lucila, nego Blanche. Lucila je bila črnolasa, kakor Cera, beginja žetve. Pa kakor nekdanj Lucilo, nazivljajo tudi njo "gospodično seuilonsko."

Tajnost njenega rojstva so varovali. Reklji so ji, da ji je mati mrtva, drugega nič. To je vse, kar deklica ve. Ona ima Jacquesa Melliera za svojega očeta. Pierre Rouvenat ji je boter. Ime Jean Renaudovo morda še nikdar ni bilo izgovorjeno pred njo.

In v resnici, to ime se je že pozabilo; jedva da se še v Civryju ali Fremicourtu kak starejši človek spominja volčje-ga ubijelca. Odkar se je prigodil ta umor v noči 24. junija 1850, je sneg že mnogokrat pobelil zemljo. Koliko se je v tem času novega prigodilo ter zopet pozabilo! Stara generacija se je umaknila novi. Starčki od takrat so v grobu, a takratni otroci so danes dorazili.

In ti nič ne vedo o tistih časih. Le včasih rečejo, kakorajoč po cesti proti Fremicourtu, na nekem mestu: "Tu so človeka ubili." Če te besede tujec sliši, in bi rad izvedel stvar bolj natanko, potem dobi odgovor: "Nič natančnejšega ne vemo — pač je že dolgo tega!"

Blanche ni še 19 let stara; a izgleda, kakor da je stara jedva petnajst. tako rožnat je njen obrazek, tako nežno in mično nje telo, tako sveže in otroške nje smehljanje, nje pogledovanje! Saj ji je življenje potekalo kakor lep sen; vse vile so jo bile obdarile v zibelki; narava ji je dala razuma, lepoto, melodičen glas, ljubeznivost, milino in dobrotljivost; skratka vse, kar more očarovati!

Pohlevnost in nežnost ji odsevata iz krasnih veselih oči. Kako rožnata so ji ustna, kako lepo se ji dela jamica na licih, kadar se smehlja. Nakor krona se ji ovijajo zlate kite okoli glave.

Jacques Mellier le malokrat ostavlja svojo sobo. Jedva ga je več poznati. Nesreča ga je potrla in zaznamovala; zločin se ne učini brez kazni. Bolj se ko leta, ga je potrl in ponižal kes. Nima nobene volje več, ni ma več želje, nima več upanja. Brez moči je. Ne hodi več, nego se vlači kakor senca. Pa še more misliti, še se more spominjati. In spomin je njegov mučenik, mišljenje njegova največja muka!

Prečuje cele noči, in če zadremle, tedaj ga mučijo strašne sanje. Potem se prehaja hropeč, pot ga zaliva in zaman skuša, da bi odvalil s svojih prsi breme, o katerem se boji, da ga vsak hip zamane. Njegova soba se napolnjuje s strahovi njegovih žrtev. Oni le-tum ima prestreljene prsi, in kri, ki mu lije iz rane, poplavlja izbo; ta tukaj zre ga očitajoč; zelena jetniška kapa mu pokriva do kože ostrženo glavo. Votlim glasom kliče: "Kaj si storil z mojo ženo?" Tu se odpira krsta pred njegovimi nogami, mrliški prt se strga in Jacques Mellier zagleda od črrov razjedeno, gnjivo ženo, katere mrtve ustnice mu vendar molče trobentajo: "Morilec!"

In — o največje gorje! V teh od žalosti raztrganih prsih živi poleg kesa še žgoče čutilo; na novo vzbujena ljubezen do izpovednega otroka, hrepenenje po Lucili! Kakor je bil Rouvenat izprevidel, tako se je zgodilo. Jacques Mellier ga je nekega dne s trepetajočim glasom zaprosil:

(Nadaljevanje prihodnj.)

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W 26th St. Chicago 23 Ill.

Poročilo o volitvah v Sloveniji.

Bile so tajne in so se vršile na osvobojenem ozemlju. — Po radiju iz osvobojene Jugoslavije 8. maja.

Kako neopravičena je bojazen pomanjkanja kaosa v Jugoslaviji, najbolj spričuje obstoj in aktivnosti organov resnično demokratične narodne oblasti na osvobojenem ozemlju. Ti organi, ki so se razvili iz lokalnih odborov, naraščajo v stopnjah v organe vlade, zavzamejo dalekosežne probleme politične, gospodarske in kulturne vrste. Ta sedaj demokratična oblast je izliv posledice borbe za osvobodjenje.

Eden izmed najsvetlejših dokazov pomanjkanja podlage za kako bojazen o povojni zmešnjavi so volitve, ki so se pred kratkim vršile v Sloveniji, za oblastne urade v vaseh, mestih in distriktih, na podlagi splošnih, enakih in direktnih volilnih pravice s tajnim glasovanjem. Kdo naj pričakuje zmešnjavo v deželi, katere izvajata tajne demokratične volitve na osvobojenem teritoriju, ki je od vseh strani obkrožen od podivjanega sovražnika v sredini naraščajoče vojne?

Ljudske oblasti v Sloveniji imajo svoje krajevne politične odbore osvobodjenja v vaseh in mestih, kakor tudi zasedanja ljudskih zastopnikov v okrajih in župnijah in za svoje višje organe Narodni odbor za osvobodjenje.

Pred kratkim so se vršile volitve za vake in mestne odbore osvobodjenja in za okrajne odbore; volitve za županijske odbore se bodo vršile v kratkem. Izvajane so bile na principu volilne pravice za vsakega državljanca brez razlike na spol, narodnost, vero itd., ki je splošni starost 18 let.

Moški, ki pripadajo k ljudski osvobodilni vojski in partizanskim oddelkom, imajo isto pravico, kakor tudi mladina obojega spola pod starostjo 18 let, ako je prostovoljno pristopila v ljudsko vojsko. Število kandidatov je presegalo potrebno število in tako so volilci imeli pravico prebrati imena onih, za katere niso hoteli glasovati. Vsak volilec je tudi imel pravico predlagati ime novega kandidata na volilno listo, ki je bila izdelana in objavljena tri dni pred datumom volitev.

Vse organizacije, ki so se kolikaj udeleževale v borbi proti Nemcem, so bile upravičene predložiti listo kandidatov. To da vse organizacije so se združile za enotno listo Osvobodilne fronte. Pred volitvami so se vršile številne konference in seje, na katerih se je razpravljalo o nominacijah. Delegati treh zavezniških vojaških sil, prideljeni najvišjemu vojaškemu poveljstvu za Slovenijo, so obiskali predvolitvene seje in nekatera volilna na dan volitev in tam so imeli priliko prepričati se o popolni ednosti slovenskega ljudstva, o njegovi neomejeni lojalnosti za borbo osvobodjenja in njegovi neomajljivi solidarnosti napram voditeljem Osvobodilne fronte, kakor tudi o popolni demokraciji volitev. Ta demonstracija narodne in politične zavesti jih je iznenadila.

Ogromno število volilcev se je udeležilo glasovanja. V danih možnostih so moški in ljudski vojski dobili dopust, da so se udeležili volitev v onih krajih, kjer so vpisani kot volilci. Izvolili bodo poslance za županijske odbore v njihovih edinicah.

Volitve so v glavnem zaključene v onem teritoriju, ki je krepko pod kontrolo ljudske osvobodilne vojske. V nekaterih krajih so ljudje volili st odstotno, v drugih med 90 do 95 odstotno. V nekaterih krajih se volitve vršijo še sedaj.

Kongres javnih kulturnih delavcev iz osvobojenega in okupiranega ozemlja Hrvaške se bo kmalu vršil v osvobojenem delu Hrvaške.

...

NOV FILM

Singči je bil v posebni predstavi prikazan najnovejši film po imenu "Underground Guerrillas" katere se je udeležilo precejšnje število Slovencev in Slovencev kakor tudi Hrvatov in nekaj Srbov. Film je bil vsestransko zelo zanimiv, posebno za nas Jugoslovane, v istem se je namreč prikazovalo, kako je kruti nemški sovražnik napadel naše mirno ljudstvo v Jugoslaviji. Najprvo se je prikazovalo, kako je družba seljakov v okolici Beograda praznovala v veselju ženitvanja praznovo, kar naenkrat pa se zgornje črne oblaki in velikanski krdolet nacijskih aeroplanov, s katerih se vspavajo bombe ki pokončujejo krasne stavbe mesta Beograda s prebivalci vred.

Kmalu po napadu so se začeli patrijoti zbirati v gruče, da se dvignejo proti vpadniku, časno poročano. Priporočljivo bi bilo, da si ga po možnosti vsakdo ogleda.

General Wilson se zahvaljuje Titu

General Wilson, zavezniški vrhovni poveljnik za Sredozemlje, je poslal maršalu Titu sledeči brzojav:

"Visoko cenim zgledne operacije vaše vojske za časa napada na otok Mlet in Korčulo. Zelo bom hvaležen, ako ponesete moje pozdrave vašim oficerjem in moštvu za njihovo uspešno podvzetje. — Wilson."

Poročevalec iz Črne gore poroča tole: Takozvana črnogorska "narodna uprava", ki jo je ustanovil nemški komandant v Cetinju, general Krajcer, največ izmed četnikov generala Milačevića, je izdala proglas črnogorskemu ljudstvu, v katerem se odprto govori o njihovi službi za Nemce.

KINOSLIKA NAPRAVLJENA IZ BESEDILA PESMI



2-J

Irene Dunne, filmska zvezdnica in Alan Marshall, ki nastopata v novem filmu "The White Cliffs of Dover".

Filmske slike so dobile novo filmski uspeh, ki ga je dosegel polje svojega postanka, ko je v dvajsetih letih v Hollywoodu, Clarence Brown, režiser slike Glavno vlogo v "The White Cliffs of Dover", "Cliffs of Dover" ima Irene Dunne, ki se sedaj predstavlja v Rad-Dunne, ki predstavlja mlado City Music Hall, na 50th St. in 6th Avenue v New Yorku, za v prvi svetovni vojni in jo posnel vsebino igre po besedilu moglo zadene nesreča, da bo pesni "The White Cliffs." izgubila svojega sina v sedanjosti vojni, Sidney Franklin je vodil filmovanje, Alan Marshall, je Brown takoj spoznal, da bi z njo bilo mogoče napraviti filmsko igro. Pridobil je v gledališču in v tej vlogi je si je pravico, da pesem porabi uspel.

Ko je bila ta pesem, ki jo je pisala Alice Duer, prvič objavljena, je Brown takoj spoznal, da bi z njo bilo mogoče napraviti filmsko igro. Pridobil je v gledališču in v tej vlogi je si je pravico, da pesem porabi uspel. Slik, ki so izšle iz besedila, da je bila filmska slika izgotovljena in sedaj se je pričel, da je to največji njegov

GOING MY WAY

z BING CROSBY
 in RISE STEVENS
 Osebo na odru: Charlie Spivak in njegov orkester: Tip, Tap & Toe: posebna točka Wessons Bros.
PARAMOUNT
 Broadway & 42nd St., New York

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročno da se poslužujejo —
UNITED STATES
 oziroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER.

ZNIZANA CENA

za koračnico
SOLDIERS ON PARADE

Ker želi, da se čim bolj razširi za
PIANO HARMONIKO
 priprjena
 koračnica

"MLADI VOJAKI"
 Je Mr. Jerry W. Kopriček uredil z založnikom, da rojaki lahko dobe skladbo po nižani ceni, to je

Sedaj 35c
 Dva komada za 70 centov.
 Naročite lahko tudi pri:
Slovenic Publishing Co.
 216 West 18th Street
 New York 11, N. Y.

RADIO CITY MUSIC HALL

Gledališki kraj dežele
"THE WHITE CLIFFS OF DOVER"
 PREDSTAVLJAJO
IRENE DUNNE in ALAN MARSHAL
RODDY McDOWALL - FRANK MORGAN
ALAN JOHNSON
 METRO-GOLDWYN-MAYER SLIKA
 NA ODRU: Zapleten igrak, v katerem nastopi Zbor Donskih Kozakov pod Sergejem Jarovom ... Rockets ... Corps de Ballet ... Simfonični orkester

"THE HITLER GANG"

"To je notranja povest o notranjem delu, tolpe, ki je ukradla narod!"

"Paramount je filmal čudovito in resnično povest prihoda do vlade "HITLERJEVE TOLPE". Predstavlja jih, kakoršni so v resnici in kako se kažejo eden drugemu. Rabili smo njihove lastne besede, njihove tajne listine, da smo odkriti globino njihove zlobe. Slika odkriva Hitlerja kot nizkotnega zahrbtnega, kot je bil. Goeringa kot strastnega podvrženca mamilom in vas pelje globoko v preteklost mož, kot Goebbels, Hess, Himmler in ostala tolpa Resnično je, ker so bili porabljeni samo uradni, tajni viri, da so bila dognana tajna dejstva. 15 poglavitnih in 128 večjih govorečih vlog je bilo napisanih po izčrpnih preiskavi igralcev, ki niso bili izbrani zaradi svojih imen, temveč zaradi njihove igralske sposobnosti in njihove obrazne in telesne podobnosti Hitlerju, Goeringu, Goebbelsu in ostalim. To je prvič, da je resnična in nepobarvana povest "HITLERJEVE TOLPE" povedana na platnu."

PARAMOUNT PICTURES

Ravnatelj John Farrar B. G. De Sylva, izvršni režiser

GLOBE THEATRE BROADWAY
 in 46th St.
 NEW YORK

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI
 IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancev za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest
 v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavitku gotovno oz. znanke (Zdrženih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 216 West 18th Street New York 11, N. Y.